

Kenniscentrum Bedrijfsopvolging pent ervaringen neer

nieuws

Hoewel landbouwbedrijven groter worden, draaien ze in Vlaanderen nog hoofdzakelijk op familiale arbeid. Ook de kapitaalsintensiteit neemt alsmaar toe en dat bemoeilijkt een bedrijfsovername in gezinsverband. Is zoon- of dochterlief sterk gemotiveerd om de boerderij voort te zetten, dan zijn obstakels er in principe om overwonnen te worden. Met de nodige hulp weliswaar, en daartoe richtte Boerenbond in 2014 samen met partnerorganisaties het Kenniscentrum Bedrijfsopvolging op. De ervaringen van de voorbije vier jaar bundelde het kenniscentrum in een nieuwe brochure. Het hele proces van een bedrijfsovername wordt in 'De Wissel' uit de doeken gedaan, inclusief de vragen en bezorgdheden die bij verschillende familieleden leven.

🕒 13 MAART 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:49

Hoewel landbouwbedrijven groter worden, draaien ze in Vlaanderen nog hoofdzakelijk op familiale arbeid. Ook de kapitaalsintensiteit neemt alsmaar toe en dat bemoeilijkt een bedrijfsovername in gezinsverband. Is zoon- of dochterlief sterk gemotiveerd om de boerderij voort te zetten, dan zijn obstakels er in principe om overwonnen te worden. Met de nodige hulp weliswaar, en daartoe richtte Boerenbond in 2014 samen met partnerorganisaties het Kenniscentrum Bedrijfsopvolging op. De ervaringen van de voorbije vier jaar bundelde het kenniscentrum in een nieuwe brochure. Het hele proces van een bedrijfsovername wordt in 'De Wissel' uit de doeken gedaan, inclusief de vragen en bezorgdheden die bij verschillende familieleden leven.

Op de Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven voelde Boerenbond dat er een grote nood was aan begeleiding op het moment dat de generatiewissel zich voltrekt. Samen met Groene Kring, Innovatiesteunpunt, KBC en SBB startte de landbouworganisatie daarom met een Kenniscentrum Bedrijfsopvolging. **'De Wissel'** is al de derde brochure die het kenniscentrum uitbrengt in de vier jaar dat het nu actief is in de begeleiding van bedrijfsovernames in land- en tuinbouw. Het is meteen ook de meest complete brochure want ze bundelt de ervaring die het kenniscentrum opdeed tijdens inspiratieavonden en keukentafelgesprekken. Dat kunnen gesprekken zijn met overnemers die staan te trappelen van ongeduld, maar evengoed met partners die al dan niet gaan meewerken of gesprekken met de ouders die het bedrijf in goede handen willen overlaten of met de broers en zussen van de overnemer die sterk verknocht zijn aan de ouderlijke boerderij.

In het eerste deel van de brochure ligt de focus op de verschillende personen die betrokken worden bij het overnameproces. "Voor eenieder in de familie houdt de generatiewissel een grote aanpassing in", vertelt consulent Charlotte Cobbaert van het Kenniscentrum Bedrijfsopvolging. "Daarom willen we in het eerste deel echt inzetten op de vragen, gevoelens en behoeften die bij elk lid van het 'familieteam' leven. De input voor dit hoofdstuk komt vooral uit de erg populaire inspiratieavonden bedrijfsopvolging die mensen doen ervaren dat er geen taboes mogen zijn en dat zij niet de enigen zijn met vragen omtrent een bedrijfsopvolging en de bijbehorende emotionele rollercoaster."

Op vier locaties verspreid over Vlaanderen waren er de afgelopen twee jaar in totaal 330 deelnemers die met elkaar gepraat hebben over de sociaal-emotionele aspecten van bedrijfsopvolging. Cobbaert: "Vaak nam het ganse gezin deel dat betrokken was

in een overnameproces. Sommige zaken blijven moeilijk bespreekbaar in de huiskamer, en daarom zetten we de gezinsleden aan verschillende vergadertafels samen met andere overnemers, overdragers, partners van overnemers en broers of zussen. Dan horen ze elkaars bezorgdheden en vragen en komt er onder gelijkgezinden veel naar boven. Achter het beleefdheidsantwoord dat alles goed gaat, schuilen wel degelijk grote en kleine zorgen. Zo leidt de samenwerking tussen ouders en kinderen al wel eens tot discussies en heb je ouders die twijfelen of ze er wel goed aan doen om het bedrijf over te laten. Landbouw is immers niet de makkelijkste stiel voor hun kinderen.”

Het tweede deel van de ‘De Wissel’ gaat over de meer praktische zaken waaraan er gedacht moet worden, en welke stappen allemaal doorlopen moeten worden tijdens het opvolgingsproces. “Ook hier weer leggen we vooral de nadruk op de oriëntatiefase”, zegt Charlotte Cobbaert. “Ik heb vaak het gevoel dat mensen deze fase onderschatten, en toch is hij zo belangrijk om de knoop door te hakken: gaan we door met de overdracht of niet? We streven naar een betere samenwerking tussen de oude en de nieuwe generatie en, niet te vergeten, een goede relatie met de broers en zussen die de boerderij niet overnemen maar emotioneel en financieel wel betrokken partij zijn.”

Tijdens de oriënteringsfase wordt ook dieper ingegaan op de ambities van overnemer maar ook overdrager. Motivatie alleen volstaat niet. Voor de overnemer is het belangrijk om een goed beeld te hebben van de eigen ondernemerscompetenties. Over welke vaardigheden beschik je al en welke moet je nog ontwikkelen? Aan de hand van de **competentieverkenner** kan een jonge starter even ‘in de spiegel’ kijken. Het meeste tijd kruipt volgens Cobbaert in het in kaart brengen van deze en andere sleutelfactoren die van grote invloed zijn op de slaagkansen van een bedrijfsopvolging.

De twee reeds eerder gepubliceerde brochures behandelen telkens een specifiek thema. **‘Geef je samenwerking kleur’** zet de aspecten op een rij die goed doorgesproken moeten worden en waarover best afspraken gemaakt worden. “Dit werkboek gebruiken we heel vaak tijdens familiegesprekken”, vertelt Charlotte Cobbaert. “Niet alle thema’s zijn altijd van toepassing op iedere situatie, maar aan de hand van wat er besproken is, geven we wel altijd aan welke hoofdstukken de familie zeker eens dieper moeten bekijken.”

In **‘Familiegeluk vs. bedrijfszekerheid: patrimonium in land- en tuinbouw’** gaat het kenniscentrum dieper in op de uitdagingen die de overdracht van het bedrijfspatrimonium met zich mee brengt. Boerderijgebouwen, landbouwgrond, de veestapel, machines ... vertegenwoordigen samen een aanzienlijk kapitaal. Ouders willen hun opvolger al een eind op weg helpen en zekerheid voor de toekomst geven, evenwel zonder hun andere kinderen tekort te doen (gelijkberechtiging) en in de wetenschap dat ze zelf nog een comfortabel leven willen tijdens hun oude dag.

Beeld: Loonwerk Defour

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra